

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความหลากหลายของแพลงตอนพืชและคุณภาพน้ำในคูเมือง
เชียงใหม่ ปี 2538

ชื่อผู้เขียน

นายธนาศ วงศ์ยิรา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริเพ็ญ ตรัยไชยaphr ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อุรารักษ์ สถาเดชสุค

กรรมการ

อาจารย์ ดร. ศรีสุลักษณ์ รีรานุพัฒนา

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายของแพลงตอนพืชและคุณภาพน้ำคูเมืองเชียงใหม่ ปี 2538 โดยเก็บตัวอย่างแพลงตอนพืชและน้ำ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2538 ถึงเดือนมีนาคม 2539 เดือนละ 2 คน จำกัดเก็บตัวอย่าง 8 จุด พบ แพลงตอนพืช 55 ตกล ใน 5 คิวชั้น คันน์ คือ Cyanophyta 24.35%, Chlorophyta 30.40%, Euglenophyta 40.59%, Chrysophyta 4.58% และ Pyrrhophyta 0.07% ผลการศึกษาทางเคมีพบว่า biochemical oxygen demand ($1.33 - 23.60 \text{ mg l}^{-1}$), electrical conductivity ($110.3 - 433 \mu\text{Scm}^{-1}$), water alkalinity ($38-835.5 \text{ mg l}^{-1}$ as CaCO_3), NH_3-N ($0.10-4.61 \text{ mg l}^{-1}$) และ PO_4-P ($0.05-1.77 \text{ mg l}^{-1}$) มีค่าสูงกว่ามาตรฐานขององค์กรอนามัยโลก ค่าปัจจัยดังกล่าวบ่งชี้ว่า แหล่งน้ำมีสภาพเป็น eutrophication

จากการศึกษาปัจจัยภายนอกและเคมีอื่น ๆ ได้ผลดังนี้ ความลึกของน้ำ $26 - 191 \text{ cm.}$, ความลึกที่แสงส่องถึง $19 - 129 \text{ cm.}$, อุณหภูมิอากาศ $22 - 34.9^\circ\text{C}$, อุณหภูมน้ำ $19.5 - 34.5^\circ\text{C}$, pH ของน้ำ $6.2 - 9.7$, dissolved oxygen $1.53 - 26.56 \text{ mg l}^{-1}$ water hardness $26 - 116 \text{ mg l}^{-1}$ as CaCO_3 และ NO_3-N $0.08 - 1.31 \text{ mg l}^{-1}$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแพลงตอนพืชกับคุณภาพน้ำที่วัดโดยปัจจัยทางเคมีทางประการ พบร้าในน้ำที่ค่อนข้างมีลักษณะตรวจพบแพลงตอนพืช 11 ตกล โดย *Euglena*, *Phacus* และ *Chlorococcum* มีความหลากหลายของสปีชีส์ต่ำ และสปีชีส์พบในปริมาณมาก และพบทั่วไปตลอดทั้งแหล่งน้ำตลอดช่วงที่ทำการสำรวจ ส่วนสกุลอื่น ๆ คือ *Chroococcus*, *Oocystis*,

Scenedesmus, *Chlorella*, *Navicula*, *Cyclotella*, *Pinnularia* และ *Gomphonema* พบริบบิ้นบางจุด
สำรวจน้ำและบางที่ดูออกเด่นน้ำ จากการประเมินคุณภาพน้ำโดยใช้ species diversity index พอกลุ่มได้
ว่า สภาพของแหล่งน้ำคุณเมืองเชียงใหม่บางช่วงมีสภาพเป็น oligosaprobic และบางช่วงมีสภาพเป็น
 α -mesosaprobic ขึ้นอยู่กับที่ดูออกเด่นน้ำ เช้าคุณเมืองเชียงใหม่

Thesis Title **Diversity of Phytoplanktons and Water Quality in Chiang Mai Moat
in 1995**

Author **Mr. Thanate Vongyara**

M.S. **Biology**

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Siripen Trichaiyaporn

Chairman

Dr. Uraporn Sardsud

Member

Dr. Srisulak Dheeranupattana

Member

Abstract

The studies on the diversity of phytoplanktons and water qualities in Chiang Mai Moat were carried out in 1995. Phytoplanktons and water samples were collected twice every month during June, 1995 to March, 1996 from eight sampling sites. Phytoplankton species were belonged to 55 genera in 5 Divisions, as follow 24.35% Cyanophyta, 30.40% Chlorophyta, 40.59% Euglenophyta, 4.58% Chrysophyta and 0.07% Pyrrhophyta. Chemical parameters were as follow: biochemical oxygen demand ($1.33 - 23.60 \text{ mg l}^{-1}$), electrical conductivity ($110.3 - 433 \mu\text{S cm}^{-1}$), water alkalinity ($38 - 835.5 \text{ mg l}^{-1}$ as CaCO_3), $\text{NH}_3\text{-N}$ ($0.10 - 4.61 \text{ mg l}^{-1}$) and $\text{PO}_4\text{-P}$ ($0.05 - 1.77 \text{ mg l}^{-1}$). The values were over the standards of the World Health Organization and indicating as eutrophication .

Other physicochemical parameters were as follow; water depth 26 - 191 cm., secchi depth 19 - 129 cm., air temperature 22 - 34.9°C, water temperature 19.5 - 34.5°C, pH 6.2 - 9.7, dissolved oxygen $1.53 - 26.56 \text{ mg l}^{-1}$, water hardness 26 - 116 mg l^{-1} as CaCO_3 and $\text{NO}_3\text{-N}$ $0.08 - 1.31 \text{ mg l}^{-1}$.

The study of the relationship between phytoplanktons and some chemical qualities of water were assessed, eleven genus of phytoplanktons were found in slightly polluted water. *Euglena*, *Phacus* and *Chlorococcum* were found in high numbers but low species diversities.

Chroococcum, Oocystis, Scenedesmus, Chlorella, Navicula, Cyclotella, Pinnularia and *Gomphonema* were found only in some sites and in some seasons. Assessment of water quality in Chiang Mai Moat by species diversity index indicated oligosaprobic and α - mesosaprobic depend on season and inflow of water.